

Til medlem af Inatsisartut Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit

Svar §37 vedr. tilkaldt arbejdskraft

Kære Juliane Henningsen,

I henhold til § 37 i Inatsisartuts Forretningsorden har du fremsat nedenstående spørgsmål, som jeg takker for:

Spørgsmål:

1. Anses det generelt ud fra en samfundsøkonomisk betragtning som en samlet fordel eller en ulempe for et samfund, at der sker en tilstrømning af kvalificeret udefrakommende arbejdskraft, og vil en sådan tilstrømning af kvalificeret arbejdskraft i sig selv kunne være vækstskabende? Kan Naalakkersuisut eventuelt henvise til eksempler på det modsatte?

Svar:

- Ad. 1. Vækst i samfund er afhængig af, at erhvervslivet kan få kvalificeret arbejdskraft. Hvis den kvalificerede arbejdskraft ikke er til stede i lokalsamfundet, skal det være muligt at hente arbejdskraften ude fra – ellers går væksten i stå.

Vi har ikke altid mulighed for at besætte alle ledige stillinger med grønlandsk arbejdskraft, til trods for at det altid er det samfundsøkonomisk bedste – men vi har stort fokus på opkvalificering og omskoling, så vi i fremtiden bedre kan dække arbejdskraftsefterspørgslen med grønlandsk arbejdskraft.

Spørgsmål:

2. Ifølge Landstingslov nr. 27 af 30. oktober 1992 om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland) kan udefrakommende arbejdskraft alene tilkaldes til varetagelse af ledige stillinger, såfremt der ikke er grønlandsk arbejdskraft til rådighed. Forretningsgangen er så vidt vides således, at de lokale, kommunale arbejdsmarkedskontorer først afsøger, om den efterspurgte arbejdskraft kan findes enten lokalt eller andetsteds i Grønland. Hvor det ikke er tilfældet kan en arbejdsgiver indgive ansøgning til kommunalbestyrelsen om ansættelse af udefrakommende arbejdskraft. Såfremt arbejdsgiveren ikke har modtaget svar indenfor 14 dage anses dette som positivt svar. Har Naalakkersuisut overvejet, om denne, ret korte frist for kommunalbestyrelsens arbejde er tilstrækkelig, og i hvilket omfang sker det i praksis, at kommunerne meddeler afslag på sådanne ansøgninger?

09. jan 2012
Sagsnr. 2011-051877
Dok. Nr. 794795

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 56 00
E-mail: isiin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Svar:

- Ad. 2. Det er almindelig kutyme, at kommunalbestyrelsen uddelegerer beslutningskompetencen på arbejdsmarkedsområdet til et udvalg. Ansøges der om arbejdstilladelse til udefrakommende arbejdskraft på et tidspunkt, hvor udvalget ikke afholder møde, træffer formanden beslutning for efterfølgende at orientere udvalget. Såfremt ansøgningen ikke bliver behandlet indenfor 14 dage, anses ansøgningen som godkendt af kommunen. Det er en arbejdsgang, som jeg anser fungerer udmærket.

Spørgsmål:

3. Der føres ikke et departementalt tilsyn med de kommunale arbejdsmarkedskontorer med henblik på at vurdere, om disse løser deres opgaver tilfredsstillende. En mulighed herfor findes dog i § 10 i den i spg. 1 anførte landstingslov. Har Naalakkersuisut overvejet, at udnytte denne mulighed for at udføre et departementalt tilsyn på området, og vil et sådant tilsyn kunne udføres indenfor departementets eksisterende faglige og økonomiske ressourcer? Eller vil et sådan tilsyn medføre et behov for en merbevilling?

Svar:

- Ad. 3. I Landstingslov nr. 27 af 30. oktober 1992 § 10 fremgår det at *"Landsstyret og kommunalbestyrelserne kan til sikring af lovens gennemførelse, indhente oplysninger fra relevante offentlige myndigheder"*. Der føres ikke egentligt tilsyn med Arbejdsmarkedskontorernes arbejde, men Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked har et tæt samarbejde og en løbende dialog med kommunernes fagchefer og sagsbehandlere på arbejdsmarkedsområdet for at sikre den bedst mulige service for ledige borgere.

Spørgsmål:

4. I Finansudvalgets betænkning til 2. behandlingen af finanslovsforslaget for 2012 skrev vi bl.a. at *"Det er forståelsen, at der aktuelt er ført mundtlige drøftelser med Arbejdstilsynet med henblik på dettes varetagelse af opgaven med tilsyn med udefrakommende arbejdskraft i Grønland. Arbejdstilsynet varetager allerede opgaven i Danmark. Såfremt Arbejdstilsynet skal påtage sig denne opgave, vil det imidlertid skulle forhandles med Staten, da der er tale om et rigsansliggende."* På denne baggrund udtrykte vi forventning om, at Naalakkersuisutmedlemmet ville gå i gang med sådanne forhandlinger. Hvilke tiltag har Naalakkersuisutmedlemmet konkret igangsat på baggrund af det i betænkningen anførte og hvilke forventninger og politiske milepæle har Naalakkersuisutmedlemmet anført for det yderligere arbejde?

Svar:

- Ad. 4. Naalakkersuisut arbejder i øjeblikket med en gennemgang af loven om udefrakommende arbejdskraft, herunder de arbejdsgange, som knytter sig til administrationen af loven. I løbet af 2012 vil der blive udarbejdet en tidsplan for det videre arbejde, som bl.a. vil inddrage de relevante myndigheder i Danmark.

Spørgsmål:

5. I Økonomisk Råds rapport fra 2010 står der bl.a. følgende: "Skatte- og Velfærdskommissionen har i diskussionsoplægget "Hvordan sikres vækst og velfærd i Grønland", maj 2010, påpeget, at det økonomiske incitament til at være i arbejde frem for på offentlig forsørgelse er beskedent – og for visse grupper helt fraværende.". Skatte- og Velfærdskommissionen har yderligere behandlet dette problem i sin betænkning, afsnit 6.2.3. Kommissionen har bl.a. anført, at "... det for et par med to børn, hvor den ene modtager offentlig hjælp, først kan betale sig at arbejde, når der kan opnås en samlet indkomst for parret på 210.000 kr. årligt. For parret med to børn, vil der sågar i en periode være tale om en nedgang i den disponible indkomst.". Finder Naalakkersuisut anledning til at modsige disse vurderinger, og i hvilket anslået omfang kan manglende økonomiske incitament til egen forsørgelse skønnes at udgøre den *egentlige* baggrund for tilstedeværelsen af udefrakommende arbejdskraft? Jeg er klar over, at dette spørgsmål ikke kan besvares entydigt, hvorfor Naalakkersuisut må svare under de forudsætninger, som anses mest realistiske.

Svar:

- Ad. 5. Naalakkersuisut tager til efterretning, at Skatte- og Velfærdskommissionen har fundet et manglende økonomisk incitament mellem offentlig forsørgelse og lønindkomst og har igangsat en opfølgning på incitamentsproblematikken.

Naalakkersuisut finder umiddelbart ikke, at tilstedeværelsen af udefrakommende arbejdskraft i Grønland kan have sammenhæng med manglende økonomisk incitament til egenforsørgelse for herboende. Tilkaldt arbejdskraft fra de nordiske lande ansættes typisk på baggrund af uddannelsesmæssige kvalifikationer, som der er mangel på i Grønland, og denne arbejdskraft aflønnes typisk på et niveau, som er væsentligt over niveauet for offentlig forsørgelse i Grønland.

For arbejdskraft, som hentes til Grønland fra ikke-nordiske lande, og som varetager ufaglært arbejde, gælder samme overenskomster som for lokale SIK-ansatte. I forbindelse med besvarelse til Udlændingesservices anmodning om udtalelse af ansøgningen, undersøges om det løntilbud som arbejdsgiveren, skriftligt, har afgivet til den person, der ønskes ansat i firmaet, er i overensstemmelse med det grønlandske lønniveau.

Spørgsmål:

6. Anses det at være en lokal sammenhæng mellem en høj tilstedeværelse af udefrakommende arbejdskraft og kommunernes udgifter til offentlig hjælp? Spørgsmålet skal ses på baggrund af, at Skatte- og Velfærdskommissionen i sin betænkning (Tabel 6.3) har anført, at udgifterne til offentlig hjælp er uforholdsmæssigt store i Kommuneqarfik Sermersooq, hvor det er indtrykket, at den største andel af udefrakommende arbejdskraft især i servicefag og byggeri synes at være beskæftiget.

Svar:

- Ad. 6. Det kræver en nærmere undersøgelse at få afdækket, om der i Kommuneqarfik Sermersooq eventuelt skulle være en sammenhæng mellem en høj andel af udefrakommende arbejdskraft og udgifterne til offentlig hjælp. Departementet for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling har derfor fremsendt en forespørgsel til Kommuneqarfik Sermersooq. Svaret vil der blive fremsendt til Inatsisartut når det foreligger.

Som nævnt har Naalakkersuisut igangsat en opfølgning på Skatte- og Velfærdskommissionens arbejde, hvor forholdet mellem offentlig forsørgelse og lønindkomst indgår.

Spørgsmål:

7. Af den gældende Landstingsforordning nr. 15 af 20. november 2006 om offentlig hjælp og den tilhørende bekendtgørelse fra 2007 fremgår det, at ledige, der kan anvise beskæftigelse, har pligt til at tage denne beskæftigelse. Tilsvarende regler gælder for aktivering, jfr. forordningen herom fra 2001. Det fremgår videre, at det er en betingelse for at modtage offentlig hjælp, at man tilmelder sig arbejdsmarkedskontoret, således at man om muligt kan blive anvist beskæftigelse. Dette er af betydning i forhold til tilkaldt arbejdskraft. Såfremt arbejdsmarkedskontorerne ikke har kendskab til de konkrete arbejdsledige kan de jo heller ikke anvise ledige stillinger til disse personer. Jeg ønsker derfor oplyst, om reglerne på området efterleves fuldt ud, således at arbejdskontorerne har kendskab til alle ledige. Jeg ønsker endvidere oplyst i hvilket omfang ledige *generelt* afviser anvist arbejde. Det ønskes i denne forbindelse også oplyst, i hvilket omfang kommunerne lovligt tilbageholder offentlige hjælp til personer, der bliver selvforskyldt ledige ved f.eks. at udeblive fra det arbejde, som de har fået anvist af kommunen. Det ønskes endelig oplyst, om Naalakkersuisut anser behov for yderligere lovgivningstiltag overfor ledige, der afviser anvist arbejde eller er selvforskyldt ledige.

Svar:

- Ad. 7. Naalakkersuisut er ikke i besiddelse af oplysninger, der kan belyse spørgsmålet om, i hvilket omfang kommunerne lovligt tilbageholder offentlig hjælp til personer, der bliver selvforskyldt ledige ved f.eks. at udeblive fra det arbejde, som de har fået anvist af kommunen. Departementet for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling har derfor fremsendt en forespørgsel til kommunerne. Når kommunerne har fremsendt svar, vil der blive fremsendt besvarelse til Inatsisartut herom.

Spørgsmål:

8. I forlængelse af foregående spørgsmål ønskes det specifikt oplyst, i hvilket anslået omfang udefrakommende arbejdskraft, *fra lande, der ikke jfr. udlændinge-loven giver mulighed for frit at tage ophold i Grønland*, (formodes at) varetage beskæftigelse, som hjemmehørende arbejdskraft tidligere er blevet tilbudt og har afvist eller ikke varetaget på for arbejdsgiveren acceptabel vis?

Svar:

- Ad. 8. Som nævnt ligger undersøgelsen af, hvorvidt der er ledig lokal arbejdskraft som kan anvises til ledige job, eller om der skal gives mulighed for at hente udefrakommende arbejdskraft til landet, indenfor det kommunale område, og det er kommunernes opgave at sikre, at reglerne på området følges. Vi har dog i Selvstyrets regi i de seneste år har stort fokus på efteruddannelse af kommunernes personale i korrekt sagsbehandling, og det er vores indtryk, at personalet er klar over hvad der gælder på området.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Ove Karl Berthelsen